

Број: 01-357-9/20/P-159-287

Датум: 12.11.2020. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. тачка 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске - ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10 и 107/19), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Јовановић Вељка из Градишке, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 159. редовној сједници, одржаној 12.11.2020. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. ОДБИЈА СЕ захтјев Јовановић Вељка из Градишке од 11.09.2020. године, којим оспорава Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-523800200-8305-14315 од 08.07.2020. године у износу од 7.512,96 КМ, за његов објекат у мјесту Брезик-Ламинци, општина Градишка, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) примила је, дана 14.09.2020. године, захтјев за рјешавање спора Јовановић Вељка из Градишке (у даљем тексту: подносилац захтјева), против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: противна страна) у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије, за његов објекат у мјесту Брезик-Ламинци, општина Градишка. Подносилац захтјева је приговорио на обрачун неовлаштене потрошње и сачињени записник о неовлаштеној потрошњи, те је указао да је електрична енергија измјерена преко постављеног бројила. У захтјеву је наведено и да је за обрачун неовлаштене потрошње примијењено дозвољено струјно оптерећење проводника, иако су прије бројила постављени главни осигурачи од 35 А. Такође је указао да није благовремено обавијештен о вођењу поступка, те да није поучен о могућности обраћања Регулаторној комисији. Подносилац захтјева је истакао да није било разлога за неовлаштену потрошњу и да се ради о објекту који је у изградњи, те тражи да му се умјесто обрачуна неовлаштене потрошње,

обрачуна потрошња електричне енергија са бројила које је затечено приликом контроле његовог објекта.

На захтјев Регулаторне комисије, противна страна је, дана 13.10.2020. године, доставила изјашњење о захтјеву подносиоца, у коме је наведено да подносилац захтјева није евидентиран као крајњи купац за објекат, који се налази у мјесту Брезик-Ламинци, општина Градишка, нити му је издата електроенергетска сагласност и закључен уговор о прикључењу. Противна страна је истакла да је након обавјештења радника који врши читање, да је објекат прикључен, а крајњи купац није евидентиран, извршена контрола објекта подносиоца захтјева. Том приликом је утврђено да је објекат прикључен на електродистрибутивну мрежу каблом СКС 4x16mm², да су постављени главни осигурачи 3x63/35А, као и бројило број 12382834 на коме није било постављених пломби. Даље је наведено да је неовлаштена потрошња констатована записником, али да исти није потписала Лутовац-Јовановић Зорка, која је присуствовала контроли објекта. Противна страна је истакла да се у овом случају ради о неовлаштеној потрошњи из члана 89. став 1. тачка а) Општинских услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12 и 81/19) - у даљем тексту: Општи услови, те да је подносиоцу захтева за период од годину дана сачињен обрачун неовлаштене потрошње у износу од 7.512,96 КМ. Такође је указано да је након контроле објекта извршена обустава испоруке електричне енергије на овом објекту. У изјашњењу противне стране је истакнуто да је подносилац захтјева обавијештен о обрачуну неовлаштене потрошње, те да је његов пуномоћник поднио приговор на обрачун неовлаштене потрошње, на који му је противна страна доставила одговор у коме му је указано на могућност обраћања Регулаторној комисији. Противна страна је навела да су прикључак и мјерно мјесто у објекту подносиоца доведени у исправно стање, те је регистрован нови крајњи купац Лутовац-Јовановић Зорка на мјерном мјесту ЕД број 523800240.

Регулаторна комисија је, након што је размотрила све прикупљене доказе у овом поступку, оцијенила да је прибављено довољно доказа на основу којих се може утврдити правилно и потпуно чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа. С обзиром на то, Регулаторна комисија је на 157. редовној сједници, одржаној 22.10.2020. године, донијела закључак да се овај спор рјешава у скраћеном поступку, када је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Наведени акти су достављени странкама, којима је остављена могућност да у року од осам дана доставе своје коментаре. Такође, на интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије је објављено и обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, у којем је такође указано на могућност подношења коментара на наведене акте. Даном 10.11.2020. године, подносилац захтјева је доставио коментаре на нацрт рјешења у којима је поновио наводе које је већ изнио у свом захтјеву и није доставио нове доказе. Подносилац захтјева је у коментарима поново признао да мјерно мјесто није било пријављено, да није имао намјеру ни интерес за неовлаштену потрошњу, те да је требало размотрити могућност другачијег обрачуна, односно обрачунати електричну енергију која је регистрована бројилу, а не сачинити обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије који је, како тврди, нереално висок.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију: Захтјев за рјешавање спора од 11.09.2020. године, Изјашњење противне стране (број 5138/20 од 07.10.2020. године и број 4-5366/20 МВ од 02.10.2020. године), Налог за рад од 07.07.2020. године, Записник о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/11905 од 07.07.2020. године, Записник о

контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/54669 од 07.07.2020. године, Доставу записника и рачуна за неовлаштену потрошњу акт број 4-3730/20 МВ од 08.07.2020. године, Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број 523800200-8305-14315 од 08.07.2020. године, Детаљне податке о записнику и обрачунским параметрима неовлаштене потрошње број 001/11905 од 07.07.2020. године, Приговор на искључење електричне енергије и висину обрачунатог дуговања од 18.08.2020. године, Одговор број 4-3730/20МВ од 31.08.2020. године, Податке о потрошачу од 23.07.2020. године, Рјешење о електроенергетској сагласности за објекат крајњег купца из категорије домаћинства број 1/15-3741/20 МЧ/МЗ од 20.07.2020. године и Картицу неовлаштене потрошње број 523800200.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и увида у приложену документацију странака, утврђене су сљедеће чињенице:

- Дана 07.07.2020. године овлаштена лица противне стране су контролом објекта подносиоца захтјева у мјесту Брезик-Ламинци, општина Градишка, утврдили да је овај објекат неовлаштено прикључен на електродистрибутивну мрежу без издате електроенергетске сагласности, каблом СКС 4x16 mm², да је у објекту затечено бројило број 1382834, без постављених пломби дистрибутера, а што је констатовано Записником о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/11905 од 07.07.2020. године;
- Подносилац захтјева није био евидентиран као крајњи купац електричне енергије прије утврђивања неовлаштене потрошње, у објекту у мјесту Брезик-Ламинци, општина Градишка, нити је са противном страном закључио уговор о прикључењу и уговор о снабдијевању електричном енергијом;
- Противна страна је, дана 07.07.2020. године, извршила искључење објекта подносиоца захтјева са електродистрибутивне мреже, што је констатовано Записником о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/54669 од 07.07.2020. године;
- Противна страна је сачинила обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије у износу од 7.512,96 КМ, за период од годину дана од дана утврђивања неовлаштене потрошње и подносиоцу захтјева о томе издала Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-523800200-8305-14315 од 08.07.2020. године;
- Обрачун накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију је сачињен у складу са одредбама Општих услова, а подносилац захтјева није извршио плаћање фактурисаног износа по основу неовлаштене потрошње електричне енергије;
- Подносилац захтјева је, дана 18.08.2020. године, противној страни поднио приговор на обрачун неовлаштене потрошње, на који му је противна страна, дана 31.08.2020. године, доставила одговор, у којем му је указано да се његов приговор не може прихватити и да се може обратити Регулаторној комисији захтјевом за рјешавање спора;
- Дана 20.07.2020. године за објекат подносиоца захтјева донесено је Рјешење о електроенергетској сагласности број 1/5-3741/20 МЧ./МЗ, те су плаћени трошкови прикључења и постављено бројило број 645293, од када је, као крајњи купац електричне енергије, на мјерном мјесту ЕД број 523830240, регистрована Лутовац-Јовановић Зорка.

Из достављене документације је утврђено да је противна страна, дана 07.07.2020. године, утврдила неовлаштenu потрошњу електричне енергије у објекту који користи подносилац захтјева, а који се налази у Брезик-Ламинци, општина Градишка. Од стране овлаштенних лица противне стране, на лицу мјеста, је утврђено да је овај објекат неовлаштено прикључен на електродистрибутивну мрежу, самоносивим кабловским снопом $4 \times 16 \text{ mm}^2$, односно да је објекат прикључен на електродистрибутивну мрежу, без електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу, те да лице које користи овај објекат није пријављено у евиденцијама противне стране као крајњи купац. Том приликом је у објекту затечено бројило број 1382834, на коме није било постављених дистрибутивних пломби. Стање које је утврђено на лицу мјеста је констатовано Записником о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/11905 од 07.07.2020. године. Имајући у виду утврђено стање које је и записнички констатовано, противна страна је правилно закључила да се у овом случају ради о неовлаштеној потрошњи из члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, којим је прописано да се под неовлаштенom потрошњом подразумева прикључење објеката на дистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности и/или уговора о прикључењу, без уговора о снабдијевању и уговора о приступу или неовлаштенom прикључења на дистрибутивну мрежу након искључења са мреже, од стране овлашћеног дистрибутера. Поред тога, неовлаштено прикључење је свако дјеловање на дистрибутивну мрежу и прикључак без електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу и свако дјеловање на дистрибутивну мрежу неовлаштенних лица, којим је створена техничка могућност преузимања електричне енергије из дистрибутивне мреже, како је то прописано одредбом члана 44. став 1 Општих услова. Одредбом става 2. овог члана Општих услова, прописано је да крајњи купац или корисник мреже дужан, у случају неовлаштенom прикључења на дистрибутивну мрежу, да дистрибутеру плати обрачунати износ накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију у складу са одредбама члана 92. Општих услова. Такође је и подносилац у свом захтјеву и приговору на обрачун неовлаштене потрошње, који је доставио противној страни, као и коментарима на нацрт рјешења, признао да је учинио пропусте приликом прикључења објекта на електродистрибутивну мрежу, те да мјерно мјесто није било пријављено код противне стране. Због неспорног постојања неовлаштене потрошње, уопште нису ни релевантни наводи подносиоца да он није имао интерес и намјеру за неовлаштenu потрошњу електричне енергије.

С обзиром на утврђену неовлаштenu потрошњу електричне енергије, противна страна је, користећи овлаштење из члана 92. став 5. Општих услова, сачинила обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије у износу од 7.512,96 КМ и подносиоцу захтјева о томе издала Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-523800200-8305-14315 од 08.07.2020. године.

Као период за обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије правилно је узет период од годину дана, а на основу одредбе члана 90. став 2. и 3. Општих услова, с обзиром да се није могло утврдити од када је објекат подносиоца захтјева неовлаштено прикључен на електродистрибутивну мрежу. С обзиром да се ради о неовлаштеној потрошњи из члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, приликом обрачуна неовлаштене потрошње, обрачунска снага је правилно утврђена множењем дозвољеног струјног оптерећења проводника СКС $4 \times 16 \text{ mm}^2$ од 58А, преко кога је извршена неовлаштена потрошња, са номиналним напоном 230 V, а на основу члана 91. став 2. тачка а) подтачка 4. Општих услова. Због тога су неосновани наводи подносиоца захтјева да је приликом обрачуна неовлаштене потрошње требало примјенити мању вриједност номиналне струје главних

осигурача, јер се за овај вид неовлаштене потрошње, како то прописује ова одредба Општих услова, примјењује искључиво дозвољено струјно оптерећења проводника преко кога је извршена неовлаштена потрошња. За израчун количине неовлаштено утрошене активне енергије, која се узима приликом обрачуна неовлаштене потрошње, примјењена је одредба члана 91. став 2. тачка в) подтачка 1. и 2. Општих услова, односно за читав период неовлаштене потрошње су узета четири часа дневно, јер није утврђено да се за загријавање објекта користи електрична енергија. Такође, тарифни ставови за обрачун неовлаштене потрошње су одређени на основу одредбе члана 92. став 2. тачка а) Општих услова, јер се ради о стамбеном објекту.

Треба истаћи да обрачун накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију сачињен у складу са напријед наведеним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја б. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији утврђено је шта је предмет регулација општих услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији, прописано је да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлаштено утрошене електричне енергије. Према томе, обрачун неовлаштено утрошене електричне енергије је сачињен у складу са напријед наведеним прописима, због чега је неоснован приједлог подносиоца захтјева, а који је изнесен и у коментарима на нацрт рјешења, да се размотри могућност другачијег обрачуна, односно да му се умјесто обрачуна неовлаштене потрошње, фактурише потрошња електричне енергије очитана на бројилу број 1382834 које је затечено на лицу мјеста приликом утврђивања неовлаштене потрошње, а које није било прописно пломбирано од стране дистрибутера, у складу са одредбом члана 74. став 1. и 2. Општих услова.

Противна страна је након утврђивања неовлаштене потрошње дана 07.07.2020. године извршила обуставу испоруке електричне енергије објекту подносиоца захтјева, а на основу одредбе члана 81. алинеја 3. Закона о електричној енергији што је констатовано и Записником о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/54669 од 07.07.2020. године.

Поред наведеног, из достављене документације је утврђено да је након утврђивања неовлаштене потрошње, противна страна одлучујући по захтјеву Лутовац-Јовановић Зорке, за предметни објекат донијела Рјешење о електроенергетској сагласности број 1/5-3741/20 МЧ./МЗ од 20.07.2020. године, те да је након плаћања трошкова прикључења и постављања бројила број 645293, као крајњи купац од тог датума, на мјерном мјесту ЕД број 523830240 регистрована Лутовац-Јовановић Зорка. И ово потврђује да је објекат у претходном периоду био неовлаштено прикључен на електродистрибутивну мрежу без издате електроенергетске сагласности.

Имајући у виду напријед наведено чињенично стање и наведени правни основ, одлучено је као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Неосноване су тврдње подносиоца захтјева да није обавијештен о поступку утврђивања и обрачуна неовлаштене потрошње. Противна страна је, дана 08.07.2020. године, актом број 4-3730/20, подносиоца захтјева обавијестила о неовлаштеној потрошњи и доставила му Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-523800200-8305-14315 од 08.07.2020. године. Управо се на овај акт противне стране подносилац захтјева позива у свом приговору на обрачун неовлаштене потрошње од 18.08.2020. године, што потврђује да је примио

овај допис противне стране. Такође, противна страна је подносиоцу захтјева, дана 31.08.2020. године, доставила и одговор на приговор у коме му је указано да може покренути спор код Регулаторне комисије. Што се тиче, присуства подносиоца захтјева приликом контроле прикључка, указујемо да не постоји обавеза дистрибутера да претходно о томе обавјештава власника објекта. Контролу прикључка и мјерног мјеста искључиво врши дистрибутер, на основу одредбе члана 77. Општих услова и тада дистрибутер није обавезан унапријед обавјештавати крајњег купца о контроли, с тим да му је дужан доставити записник извршеној контроли и о утврђеном чињеничком стању, на основу одредбе члана 77. став 3. Општих услова. Подносилац захтјева је у посједу наведених записника о утврђивању неовлаштене потрошње и контроли мјерног мјеста, с обзиром да је исте доставио Регулаторној комисији уз захтјев за рјешавање спора. Одредбе члана 77. Општих услова и јесу у служби откривања неовлашћене потрошње, као грубих повреда прописа из области енергетике. У овом случају се није радило о планираним измјенама на мјерном слогу у оквиру редовних послова, да би дистрибутер био у обавези да о томе претходно обавијести крајњег купца, у смислу одредбе члана 77.а став 1. Општих услова. Треба указати да је контроли мјерног мјеста, када је и утврђена неовлаштена потрошња, присуствовала Лутовац-Јовановић Зорка, а која је након утврђивања неовлаштене потрошње регистрована, као крајњи купац електричне енергије, на мјерном мјесту ЕД број 523830240, које се односи на предметни објекат подносиоца захтјева. Имајући у виду чињеницу да је објекат подносиоца захтјева био неовлашћено прикључен на дистрибутивну мрежу, односно без знања и одобрења противне стране, неосновани су наводи у захтјеву да је у вези прикључењем објекта, подносилац захтјева требао бити претходно обавјештен и упозорен од противне стране.

С обзиром да се овај спор рјешава у скраћеном поступку и да су трошкови поступка били незнатни, те да ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова поступка, Регулаторна комисија је, тачком 2. диспозитива, овог рјешења одлучила да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку, а на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић